

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **F. V.**, zast. Mgr. Pavlem Oriniakem, advokátem, se sídlem Na Sadech 21, České Budějovice, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 1. 12. 2015, č. j. 10 A 183/2015 - 21,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 14. 9. 2015, č. j. CPR-16178-8/ČJ-2015-930310-V234, žalovaná zamítla odvolání a potvrdila rozhodnutí ze dne 1. 4. 2015, č. j. KRPC-47749-22/ČJ-2015-020025, kterým Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje (dále jen „prvoinstanční orgán“) uložila žalobci správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a stanovila dobu, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie v délce trvání šesti měsíců.

V odůvodnění rozhodnutí o odvolání žalovaná uvedla, že žalobce v době minimálně od 8. 3. 2015 do 31. 3. 2015 vykonával pracovní činnost, tj. ukládání prken do hoblovacího stroje ve výrobní hale společnosti Dřevospol Šťastný Záhoří bez odpovídajícího povolení k zaměstnání. Uvedenou práci si žalobce našel sám, přičemž svému zaměstnavateli v rozporu

se skutečností tvrdil, že je držitelem živnostenského oprávnění. Práci žalobci zadával majitel společnosti s hodinovou sazbou 110 Kč. Žalovaná zdůraznila, že žalobce v průběhu správního řízení nepopřel, že by se dopustil protiprávního jednání. Skutkový stav věci tak byl náležitě zjištěn. Žalovaná přihlédla ke skutečnosti, že Úřad práce České republiky, krajská pobočka pro hlavní město Prahu, vydal kladné závazné stanovisko k vydání zaměstnanecké karty žalobci k výkonu práce pro Group LTD. s. r. o., na pozici „ostatní uklízeči a pomocníci“, na dobu nejdéle dvou let od 14. 2. 2015, s místem výkonu práce v Praze. Uvedené závazné stanovisko však žalobce neopravňovalo pracovat pro jinou společnost, na jiné pracovní pozici a s jiným místem výkonu práce. Žalobce přitom odmítl, že by jej Group LTD. s. r. o. vyslala vykonávat práci ke společnosti Dřevospol Šťastný Záhoří na základě cestovního příkazu. V řízení bylo rovněž prokázáno, že žalobce nemá živnostenské oprávnění na výkon činnosti, při které byl zastižen. Vzhledem k uvedeným skutečnostem žalovaná dovodila, že žalobce naplnil skutkovou podstatu § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona o pobytu cizinců. K námitce žalovaná konstatovala, že žalobce v prvoinstančním řízení vůbec netvrdil, že by mu hrozilo nebezpečí v souvislosti se zapojením do ozbrojeného konfliktu. Na jasně položenou otázku, zda je mu známa nějaká překážka vycestování do vlasti, odpověděl jen tolik, že se na Ukrajině bojuje. Žalovaná však v odvolacím řízení postupovala v souladu s § 149 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, přičemž ministr vnitra potvrdil předchozí závazné stanovisko o možnosti vycestování žalobce, a to s vědomím, že obdržel povolávací rozkaz. K námitce, že prvoinstanční orgán postupoval v rozporu s § 4 odst. 2, 3 a 4 správního řádu, žalovaná uvedla, že žalobce na území České republiky jednal v rozporu s právním řádem, přičemž vyhoštěním nebudou zpřetrhány jeho soukromé vazby. Žalovaná konstatovala, že žalobce vyjádřil úmysl žít na Ukrajině, kde má celou rodinu. Na základě těchto skutečností dovodila, že žalobce má k České republice pouze ekonomické vazby. I s přihlédnutím k délce pobytu žalobce na území České republiky tak uzavřela, že veřejný zájem spočívající na dodržování právního řádu převažuje nad zásahem do právní sféry žalobce v podobě správního vyhoštění.

Krajský soud v Českých Budějovicích rozsudkem ze dne 1. 12. 2015, č. j. 10 A 183/2015 - 21, zamítl žalobu proti rozhodnutí žalované. V odůvodnění rozsudku soud konstatoval, že prvoinstanční orgán uložil žalobci správní vyhoštění na základě § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 zákona o pobytu cizinců, neboť vykonával zaměstnání, aniž by k tomu měl zákonem požadované povolení. K námitce, že správní orgány dostatečně nezjistily skutkový stav věci, krajský soud uvedl, že poslední platné povolení bylo žalobci vystaveno Úřadem práce hlavního města Prahy, a to na období od 7. 4. 2014 do 13. 2. 2015 pro zaměstnavatele Group LTD. s. r. o. s místem výkonu práce v Praze na pozici „ostatní uklízeči a pomocníci“. Policie České republiky však při kontrole provedené dne 31. 3. 2015 zjistila, že žalobce pracoval jako pomocný dělník ve společnosti Dřevospol Šťastný Záhoří v obci Záhoří. Krajský soud poukázal na § 178b zákona o pobytu cizinců, § 89, § 90 a § 92 odst. 1 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a dovodil, že povolení k zaměstnání, které získal žalobce, bylo vydáno pro výkon práce v jiném místě, pro jiného zaměstnavatele a v jiné pracovní pozici, což bylo prokázáno stanoviskem Úřadu práce České republiky, pracoviště v Jindřichově Hradci, výpovědí M. S., který na pile v Záhoří vykonává funkci mistra a dozoru, a rovněž výpisem z živnostenského rejstříku. Ostatně žalobce nikterak nerozporoval, že na pile pracoval. Při výslechu dne 31. 3. 2015 naopak uvedl, že na tomto pracovním místě pracoval po dobu tří týdnů, přičemž si byl

vědom, že má povolení k výkonu zaměstnání ve společnosti Group LTD., a to na stavební práce v Praze. Krajský soud poukázal na § 5 písm. e) zákona o zaměstnanosti a dovodil, že žalobce naplnil podmínky § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 zákona o pobytu cizinců, přičemž skutkový stav věci byl ve správním řízení prokázán. Žalobcova neznalost českého právního řádu podle krajského soudu nemá na věc žádný vliv. Krajský soud rovněž přihlédl k rozsudkům Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 8. 2013, č. j. 1 As 67/2013 - 42, a ze dne 25. 7. 2013, č. j. 9 As 48/2013 - 46, avšak konstatoval, že z protokolu o vyjádření žalobce ze dne 31. 3. 2015 jednoznačně vyplývá, že žalobce nikdy nebyl vyslán na pracovní cestu a práci na pile tedy nevykonával na základě cestovního příkazu.

K námitce, že vycestování žalobce brání povolávací rozkaz, na jehož základě by se měl zapojit do ozbrojeného konfliktu na Ukrajině, krajský soud poukázal na závazné stanovisko Ministerstva vnitra ze dne 1. 4. 2015, podle kterého žalobci po návratu na Ukrajinu nehrozí výkon či uložení trestu smrti, popřípadě mučení, nelidské či ponižující zacházení nebo trest. Uvedl, že oblast, odkud pochází žalobcova rodina, v současné době není ohrožena ozbrojeným konfliktem. Krajský soud poukázal na závazné stanovisko ministra vnitra ze dne 21. 7. 2015 a přiklonil se k závěru, že obavy z vojenské služby ani z následků spjatých s jejím odpíráním nelze podřadit pod § 179 zákona o pobytu cizinců, neboť branná povinnost se týká všech bojeschopných mužů na Ukrajině a je svrchovaným právem každého státu vyžadovat tuto službu v situacích ohrožení suverenity či celistvosti státu. Nadto námitku označil krajský soud za účelovou, neboť ji žalobce vznesl až v rámci odvolacího řízení. K námitce o nepřiměřenosti správního vyhoštění krajský soud konstatoval, že rozhodnutí je v souladu s § 174a zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce má k České republice toliko ekonomické vazby. V České republice žije pouze jeho teta, se kterou se nestýká.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost.V ní uvedl, že správní orgány nezjistily správný a úplný stav věci. V jeho případě existuje překážka ve vycestování v důsledku probíhajícího válečného konfliktu na Ukrajině, jakož i v důsledku represe, která jej čeká za odmítnutí účasti v tomto konfliktu. V další části kasační stížnosti stěžovatel odkázal na obsah žaloby. Odmítl, že by pracoval bez povolení k zaměstnání a že pro něj správní vyhoštění nepředstavuje nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života. Ustanovení § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona o pobytu cizinců nespecifikuje přesný charakter a rozsah povolení k zaměstnání. Rozhodné je tedy pouze to, zda měl povolení k zaměstnání. Nadto správní vyhoštění podle stěžovatele představuje natolik závažný zásah do jeho právní sféry, že porušení právního řádu, které jej způsobuje, nemůže být posuzováno bez ohledu na úmysl stěžovatele. Opačný právní přístup by byl v rozporu s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod, jakož i Listinou základních práv a svobod. Stěžovatel zopakoval, že obdržel povolávací příkaz, takže mu po návratu na Ukrajinu hrozí újma na životě či zdraví. Závazná stanoviska Ministerstva vnitra a ministra vnitra v tomto směru označil za nesprávná. Správní orgány podle stěžovatele nezohlednily, že se na území České republiky nedopustil žádného porušení zákona. I proto označil správní vyhoštění za nepřiměřené. Vzhledem k těmto skutečnostem stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaná plně odkázala na své rozhodnutí a rozsudek krajského soudu.

Usnesením ze dne 27. 1. 2016, č. j. 4 Azs 2/2016 - 21, Nejvyšší správní soud vyhověl návrhu stěžovatele a přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."), vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Vzhledem k tomu, že stěžovatel namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pouze v obecné rovině, Nejvyšší správní soud taktéž pouze obecně konstatuje, že krajský soud vysvětlil důvody svého rozhodnutí zcela srozumitelným způsobem a neopomněl přitom žádnou žalobní námitku.

Nejvyšší správní soud se neztotožnil s námitkou, že správní orgány neprokázaly, zda stěžovatel na území České republiky měl povolení k zaměstnání. Prvoinstanční orgán tuto otázku objasnil, neboť podle sdělení Úřadu práce České republiky, pracoviště Jindřichův Hradec, ze dne 31. 3. 2015, č. j. KRPC-47749-4/ČJ-2015-020025, stěžovatel neměl povolení k zaměstnání v okrese Tábor, při jehož výkonu však byl zastižen policisty. Úřad práce sdělil prvoinstančnímu orgánu, že stěžovatel měl povolení k zaměstnání, které jej opravňovalo v období od 7. 4. 2014 do 13. 2. 2015 vykonávat pro zaměstnavatele Group LTD. s. r. o. práci na pozici „ostatní uklízeči a pomocníci". Prostřednictvím závazného stanoviska ze dne 29. 1. 2015, č. j. ABA-184/2015-ck, prvoinstanční orgán zjistil, že Úřad práce České republiky, krajská pobočka pro hlavní město Prahu, vyslovil souhlas s vydáním zaměstnanecké karty podle § 42g odst. 6 zákona o pobytu cizinců stěžovateli k výkonu práce pro naposledy uvedeného zaměstnavatele na stejné pracovní pozici s místem výkonu práce v Praze, a to nejdéle na dobu dvou let od 14. 2. 2015. Stěžovatel nenamítl, že tyto informace nejsou pravdivé a že tedy existuje povolení k zaměstnání, které jej opravňovalo k výkonu práce, při které byl zastižen. Stěžovatel se příslušnou kasační námitkou pokoušel spíše vyvrátit právní názor správních orgánů a krajského soudu, když tvrdil, že skutkovou podstatu uvedenou v § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona o pobytu cizinců na území České republiky nelze naplnit, pokud cizinec má alespoň nějaké povolení k zaměstnání, přestože se vztahuje k práci u jiného zaměstnavatele, v jiném místě a na jiné pracovní pozici. Uvedená argumentace je však podle Nejvyššího správního soudu bezpředmětná, a to už proto, že stěžovatel v období od 8. 3. 2015 do 31. 3. 2015, kdy pracoval pro společnost Dřevospol Šťastný Záhoří, neměl vůbec žádné povolení k zaměstnání. Úřad práce, krajská pobočka pro hlavní město Prahu, před začátkem tohoto období pouze vydal závazné stanovisko, podle kterého situace na trhu práce dovoluje další zaměstnávání cizince. Úřad práce navíc vydal souhlasné závazné stanovisko s tím, že stěžovatel bude pracovat pro společnost Group LTD., a to v Praze. Nad rámec tohoto závěru se Nejvyšší správní soud neztotožnil s právním názorem stěžovatele, že skutkovou podstatu uvedenou v § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona o pobytu cizinců na území České republiky nelze naplnit, pokud cizinec má alespoň nějaké povolení k zaměstnání. Stěžovatel toto tvrzení odůvodnil toliko jednou z možných gramatických interpretací

předmětného ustanovení. Vydání zaměstnanecké karty podle § 42g zákona o pobytu cizinců je však podmíněno situací na trhu práce. Přitom je zjevné, že takovou situaci lze hodnotit pouze ve vztahu k určitému místu a k určité pracovní pozici. Je také zjevné, že správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona o pobytu cizinců představuje opatření, jímž stát zajišťuje, aby se na jeho území zdržovali jen cizinci, kteří dodržují zákonem stanové podmínky zaměstnávání. Kdyby Nejvyšší správní soud připustil právní názor stěžovatele jako správný, znamenalo by to, že hodnocení situace na trhu práce ztratilo pro zaměstnávání cizinců jakýkoliv význam, což nepochybně nebylo záměrem zákonodárce.

K námitce ohledně absence úmyslu stěžovatele Nejvyšší správní soud poukazuje na svůj dřívější rozsudek ze dne 27. 10. 2004, č. j. 5 Azs 125/2004 - 54, podle kterého „[s]*právní vyhoštění ve smyslu ust. § 118 odst. 1 zákona* [...] *o pobytu cizinců na území České republiky* [...] *je definováno jako ukončení pobytu cizince na území, které je spojeno se stanovením doby vycestování z území a doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území. Správní vyhoštění je svým obsahem rozhodnutím nikoli sankční povahy, ale toliko správním rozhodnutím, které obsahově vyjadřuje zájem státu na tom, aby se jím dotčený cizinec na území státu nezdržoval. Je mu v praxi zakázáno, aby se v jistém období na území České republiky zdržoval, a zároveň je mu sděleno, že pro toto období mu nebude umožněn vstup na území České republiky. Uvedený zákaz pobytu není sankcí, resp. trestem uloženým v trestní řízení, ale správním opatřením omezujícím cizince ve svobodě jeho volného pohybu; námitka stěžovatele o neposkytnutí obhájce není proto na místě; stejně irelevantní jsou v této souvislosti námitky týkající se neprokázání úmyslu stěžovatele, neboť se stěžovatelem nebylo zahájeno a vedeno správní řízení ve věci spáchání přestupku dle § 157 odst. 1 písm. e) zákona; za spáchání tohoto přestupku by navíc nebylo možno uložit sankci vyhoštění, ale pokutu do výše 1,5 násobku částky životního minima na osobní potřeby (§ 157 odst. 2 zákona).*“ V rozsudku ze dne 14. 7. 2005, č. j. 5 Azs 94/2005 - 52, již také Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že výše uvedené závěry nikterak neodporují Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod publikované pod č. 209/1992 Sb. Lze tedy uzavřít, že správní orgány ani soudy nebyly oprávněny posuzovat zavinění stěžovatele ve vztahu k porušení objektu, který chrání skutková podstata § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona o pobytu cizinců, a námitka stěžovatele proto není důvodná.

Nejvyšší správní soud nepřisvědčil tvrzení, že stěžovatel nemůže vycestovat do své vlasti, protože tomu brání zákonné překážky podle § 179 zákona o pobytu cizinců, respektive válečný konflikt na Ukrajině a represe, která by jej mohla postihnout, kdyby se odmítl tohoto konfliktu zúčastnit. K překážkám ve vycestování žalovaná odkázala na závazné stanovisko ministra vnitra ze dne 21. 7. 2015, č. j. MV-91801-2/OAM-2015, podle kterého situace v obci Sokyrnica v zakarpatské části Ukrajiny umožňuje bezpečný návrat stěžovatele k rodině a povinnost vykonávat vojenskou službu sama o sobě nepředstavuje překážku ve vycestování ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců. Vzhledem k tomu, že stěžovatel nikterak nezpochybnil závěry správních orgánů o bezpečnostní situaci v obci Sokyrnica, lze dovodit, že svou námitku směřoval vůči hodnocení branné povinnosti z hlediska § 179 zákona o pobytu cizinců. Právní názor žalované a krajského soudu však v této otázce zcela odpovídá rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2015, č. j. 3 Azs 28/2015 - 24, podle kterého „[b]*ranná povinnost je legitimní povinností občana vůči domovskému státu, akceptovanou i v mezinárodním měřítku.*“. Stěžovatel přitom neuvedl

žádné důvody, které by svědčily jinému závěru, a ani Nejvyšší správní soud je v posuzované věci neshledal.

Nejvyšší správní soud se neztotožnil s námitkou stěžovatele, že realizací správního vyhoštění dojde k nepřiměřenému zásahu do jeho soukromého a rodinného života. Stěžovatel prvoinstančnímu orgánu sdělil, že do České republiky přicestoval z ekonomických důvodů, má zde pouze tetu, kterou navštěvuje jednou do roka, a chtěl by žít na Ukrajině společně se svou rodinou. Správní orgány a krajský soud tak dospěly ke zcela správnému závěru, že stěžovatel má k České republice toliko ekonomické vazby. Realizace správního vyhoštění proto zasáhne do soukromého života stěžovatele méně, než by upuštění od tohoto opatření zasáhlo do veřejného zájmu na tom, aby se na území České republiky zdržovali pouze cizinci, kteří dodržují zákonné podmínky zaměstnávání. Na tomto závěru již nemůže nic změnit, že se stěžovatel v České republice nedopustil jiné protiprávní činnosti než nelegální práce.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl. O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Stěžovatel nebyl v tomto řízení úspěšný a žalované žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. února 2016

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu